

**Jubilæum Sæculare Ecclesiæ Catholicæ Per Septendecim
Sæcula Militantis & Triumphantis Contra Idololatriam,
tyrannos, hæreses, schismata, errores, & scandala**

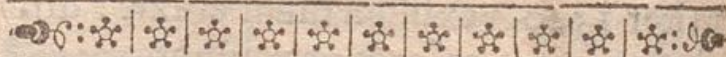
Per Septendecim Sæcula Militantis & Triumphantis Contra Idololatriam,
tyrannos, hæreses, schismata, errores, & scandala ; Ex Annalibus
Ecclesiasticis collectum Pro Xenio Oblatum Academicæ Sodalitati
Dominorum B. Mariæ Virginis Annunciatæ Herbipoli, Anno ...

Herbipoli, 1702

Decas V. (Ab anno Christi 1540. ad 1550.)

[urn:nbn:de:hbz:466:1-64733](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-64733)

DECAS V.

✻ (Ab anno Christi 1540. ad 1550.) ✻

1541. **P**rotestantes urgent in Comitibus Ratisbonensibus ut Cæsar motas de religione controversias audiat, si non etiam decidat, sed is ad Concilium Generale eos rejecit, fortiter interim Eckio aliisque Catholicis doctoribus Melanchton sese opponentibus.

Ferdinandus suum jus urgens in Regnum Hungariæ Budam obsidet, capto jam Pesto. Adveniens autem Solymanus obsidionem solvit, Ferdinandum magna clade affecit, & Pestum Budamque occupavit, viduamque Waiwodæ unâ cum filio in Transylvaniam ablegavit, Carolo fratre Ferdinandi alibi occupato.

Instituitur Ratisbonæ colloquium inter Eckium & Melanchtonem, cui etiam Calvinus interfuit, sed absque fructu & utilitate, Pertinaciâ prævalente contra veritatem licet agnitam. Permissum tunc est a Carolo, ut certa quædam credendi formula conscriberetur cui interim adhærere possent, quæ etiam hoc nomine dicta postmodum est *Interim*.

Dum

Dum Solymanus Hungariam infestat, & Ferdinandum repellit, Carolus Imperator & frater Ferdinandi Algerianam expeditionem suscipit & ad Juliam Cæsaream Alger 10. Kal. Novemb. appellit cum 22. millibus peditum, & mille equitibus. Capta fuisset civitas, in qua vix 800. Turcæ & totidem Mauri, sed tempestates & aëris inclementia obstiterè qua multi sublati, & 130. naves, 15. triremes omnes lembi perière. Itaque re infectâ Carolus in Hispaniam se recipere compulsus est.

S. Franciscus Xaverius à S. Ignatio mittitur in Indiam, & Calvinus revocatur Genevam.

✽(1542.)✽ Expeditio ingens 62. millium armatorum ad recuperandam Budam mittitur Duce Joachimo Electore Brandenburgico, negligentia autem Ducum accidit, ut tam numerosus exercitus partim profligatus, partim Contagione ad nihilum fuerit redactus, Luthero editis libris bellum contra Turcas dissuadente.

Concilium Generale à Paulo III. Pontifice Tridentum indicitur, reclamantibus iterum Protestantibus, neque rem neque locum optantibus.

Galli conatu irrito Perpinianum obsident, & Turcam in auxilium evocant.

Fran-

Franciscus I. per quinque exercitus bella spargit in ditiones Caroli V. parvo & ferè nullo operæ pretio, quæ si fuissent simul conjunctæ vires tot sumptuum fructum fortasse recepisset. Cum enim Franciscus omnia ad pompam peragens nimis multa ageret, nihil ferè egisse videbatur, cum econtra Carolus fermè immotus moveret & perageret plurima.

✱(1543.)✱ Carolus V. & Franciscus etiam anno hoc bellum continuant, & Franciscus quidem Turcicam classem atq; Barbarossam evocat, ut ejus operâ Nicæam Ligurum expugnaret, quod etiam is exequitur: Arx tamen fortissimè restitit, & Turcarum & Gallorum assultus elusit. Interim Turcæ factis excursionibus magnam Italiæ partem fædè devastant: & hæc est Christianorum Principum cum Turcis armorum societatis initæ utilitas.

Concilium Tridentinum suspenditur, & Pontifex Franciscum ac Carolum reconciliare nititur. Quando etiam Carolus V. cum Henrico VIII. pacem & amicitiam iniit.

Hermannus Comes de Wada Archiepiscopus Coloniensis apud suos de fide suspectus, à Capitulo accedente Pontificio & Cæsareo decreto deponitur & omnis eidem tam politica, quam Ecelesiastica admi-

administratio, frustra renitentibus Lutheranis Confœderatis, aufertur.

✽(1544.)✽ Solymannus Hadrianopoli progressus in Hungariam Strigonium proditione, Albam Regalem (ubi vetustorum Regum sepulchra erant) vi capit, Quinque Ecclesias evertit, & Walporiam aliaque insignia Hungariæ loca occupat & munit, atque Constantinopolim regreditur. Alibi quoque Barbarossa à Francisco evocatus iterum Christianos Cæsarianos vexat, Pontificiis autem non obest, Francisco sic optante, & præscribente Polino Gardiâ, cujus opera Turcus evocatus erat.

Comitia spiræ celebrantur verno tempore, præsentibus Imperatore ejusque fratre Ferdinando, & Electoribus omnibus, & Carolo auxilia contra Franciscum & Ferdinando contra Turcas cum ingenti pecuniæ summa conferentibus.

In Svecia solemnibus Ordinum Comitibus regnum illud declaratur hæreditarium, daturque Gustavo & Posteris ejus, legitimo ordine & jure primogenituræ observato.

Franciscus Borbonius Anghidianus celebrem victoriam refert ad vicum Cerisolas à Cæsarianis, quos ducebat Alphonsus Danalus marchio Vasthi die 14. Aprilis
feriâ

feria secunda Paschatis pugna inita, qua vulneratus Danalus fugere compulsus suorum duodecim millibus caesis, quingentis captis. Videbatur tum tota Insubria potiturus fuisse Anghinius, nisi a Francisco Rege impeditus esset, quo minus Mediolanum aggredereetur. Neque insipienter id factum: Anglus enim Picardiam, Carolus Campaniam tentabant octoginta peditum, viginti equitum millibus & geminis castris, qui tamen apparatus parum nocuit Francisco; Unde & Carolus in pacem propendere cepit, quae etiam praeter omnium expectationem inita, multum licet Henrico Delphino reclamante, urgente autem & praevalente apud Franciscum Anna Piselenâ Stampensi nobili Scorto Imperatori tacite favente, quae Regem in haec consilia adduxit. Vi hujus pacis omnia restituta sunt ex utraque parte, quae hoc bello occupata fuerunt: ab ea tamen exclusus fuit Henricus Angliae Rex, qui hoc tempore Bononiam in Morinis caeperat.

Rem Christianam egregie promovebat Xaverius in Oriente, quando & Regis Ceylani filius factus Christianus cum multis suis subditis ab ipso parente pro vera religione caesus numerum Martyrum auxit,

xit, cujus mortem placuisse Deo ignea
cruce in cœlo visa ostendit.

✱(1545.)✱ In Comitibus Wormatiensibus Carolus Cæsar urgente Pontificis legato, Alexandro Farnesio statuit Sectarios stare debere iudicio Concilii Tridentini, mox celebrandi: sed incitante novis libris Lutero Protestantes id præstare recusant, & arma contra Cæsarem parant. Pontifex e contra in itâ jam pace inter summos Christianos Principes, Concilium unicè urget, & efficit, ut sub finem hujus anni inchoaretur. Cujus proinde initium datum est decimo tertio Decembris Tridenti, quod tam diu ac toties à bonis expectatum est.

INITIUM CONCILII TRIDENTINI.

Diploma de Concilio die 13. Decembris aperiendo venit Tridentum die undecimo ejusdem mensis & cum illo quædam ad Legatos mandata. Igitur Legati mox eodem adhuc die præscripserunt ut die sequenti jejunium servaretur, & supplicationes instituerentur ad Divinum auxilium implorandum, postquam præfixus solennitati dies illuxit, contulerunt se præsentibus omnes ad Templum Augustissimæ Trinitatis, ibi vestes Pontificales induerunt, & decantato Hymno de S. Spiritu
pro-

pro-

procefferunt agmine composito ad Cathedralē Ecclesiam S. Vigilio sacram. Præibant Ordines Regularium, quibus successerunt Canonici cum reliquo Clero, Sequebantur Episcopi, post hos veniebant Legati, quos pænè comitabantur Oratores Regis Romanorum. Operatus est ibi Solenniter Sacris Legatorum Primus (erant autem Legati tres Cardinales a Pontifice missi, qui vices ipsius agerent, & Præsides essent, donec ipse, sicut volebat, accederet, Joannes Maria Montanus, Marcellus Cervinus, Reginaldus Polus, viri tam undequaque præstantes, ut duo priores fuerint etiam ipsi successu temporis ad Pontificatum evecti, tertius autem ad eundem non paucis eligentium votis destinatus. Post Missarum solennia largitus est omnibus præsentibus, & certas preces ad augmentum Ecclesiæ recitantibus Indulgentiam plenariam. Tunc Latinè peroravit Episcopus Bisuntinus Cornelius Mussus, Ordinis S. Francisci: subjunxit Legatus ex Rituum Formâ varias preces, terque bene precatus est toti Synodo; denique more Litaneutico suffragia Sanctorum invocata.

Posthæc confederunt Patres, ad quos Legatus primus perbreve ex memoriâ dictam

dictam admonitionem habuit, tum diploma, quo Pontifex iussit aperire Concilium, ipse prælegit. Auditus est postea, quem Mendoza Cæsareus Orator, Venetiis æger decumbens miserat ad excusandam absentiam, & lectum Cæsareum mandatum; deinde à Legato rogati Patres, an placeat habere Concilium ut legitimè apertum? ac rursùm, an placeat proximam Sessionem, cum per ferias Natalitias aliter fieri non possit, celebrare primo die post Epiphaniam? audito verbo *Placet*, Concilii Promotor petiit in acta referri, & Hymno Ambrosiano actæ Deo gratiæ. Post hæc depositæ vestes Pontificales, & Legati præeunte cruce in ædes suas reversi sunt, cunctis Patribus comitantibus.

Interfuerunt memoratæ solemnitati præter tres Legatos Cardinalis Tridentinus, Archi-Episcopi quatuor, Episcopi viginti, Generales Regularium quinque, unus Auditor Rotæ Romanæ, & Oratores Ferdinandi Regis Romanorum, cum Theologis plurimis, aliisque ad Concilium pertinentibus & invitatis, quorum numerus per sequentes Sessiones postmodùm auctior semper & auctior comparuit, ex tam diffitis regionibus aliis & aliis indies confluentibus.

✠(1546.)✠ Lutherus, postquam engumenum à dæmone liberare conatus esset, exorcismis à se compositis, & clausâ sacrarii janua, ut refert Staphylus ejus discipulus, malè ab eo mulctatus, & fædè valde angustiatus esset, paulò post vesperi bene potus ac hilaris decumbens, manè gutture tumente mortuus reperitur, in originis suæ domicilio: funestissimâ libitinâ Eislebii mundo denatus die 18. Februarii hoc anno, in quo infausta Lucina natus erat: ut eadem scilicet mater hoc monstrum hominis, quod peperit, suo rursus in utero contumularet.

Carolus Cæsar Ratisbonæ Comitia indicit, ad quæ tamen plerique Protestantes Principes venire renuunt, & Cæsari bellum indicunt, conscriptis septuaginta peditum, & equitum quindecim millibus, cum 120 tormentis bellicis: quorum præcipui Duces fuerunt Fridericus Dux Saxonæ Elector, & Philippus Hassiæ Landgravius; qui dum bellum non satis concordibus animis gerunt, Imperator occasionem & tempus nactus militem copiosum conquerendi, & à Pontifice Paulo missis duodecim millibus Duce Octavio Farnesio, Belgicis etiam, Hispanicis, & Germanicis copiis instructus, facillè eorum machinationes &

viii

vim infregit & contempsit, ut fierent omnibus ludibrio, præsertim quando sapienter Electorem Saxonem comprehensum in gratiam recepit, reliquos ad pacem duris conditionibus compulit, qui antea de eo exauctorando cogitabant.

Henricus VIII. cum Francisco I. pacifici cogitur, redditâ prius Bononiâ cum omnibus tormentis & comœatu, quâ pace etiam Scoti conclusi fuerunt, qui inter se atrocius tumultuati sunt, quando David Cardinalis Betonius, Archi-Episcopus Santandreasus cæsus est, & habitus Martyr, ejusque percussores omnes hominibus & Deo pœnas graves dependerunt.

(1547.) Concilium Tridentinum jam sedulo, promotum, & octo Sessionibus celebratis propter litem exortam Bononiâ transfertur; jamque ibi duabus habitis Sessionibus denuò interrumpitur propter necem Petro Aloysio Duci Placentino, & Pontificis filio illatam ab inimicis, qui mox audaciores facti, ipsam Placentiam à Ferdinando Gonzagâ Vasthii successore occupatam, aliaque plura loca suæ potestatis fecere; unde Pontifex tantum hausit doloris, ut Concilium suspenderet.

Interea bellum, Smalkaldicum dictum, superiore anno à Protestantibus inceptum

F

pro-

prosperè gerebatur à Carolo; nam Dux Wittenbergicus, qui maximè petebatur, persolutis 300. millibus aureorum reconciliatus erat, & ejus exemplum multæ civitates sequebantur. Supererat Saxonia Elector, victoriis ferox, Mauritio patruelle suo omni suâ ditione spoliato, quare in eum toto belli impetu converso, & principio Albi fluvio propè per miraculum superato, Carolus cum Ferdinando, aliisque Catholicis ad Mulbergam irruit, & grandi prælio novem horarum fudit, ipsumque vulneratum cepit, cum omnes boni Ducis ac militis partes strenuè obisset. Captus est cum eo quoque Ernestus Brunswicensis, & ambo dati in custodiam, Saxo etiam nonnihil duribus à Cæsare acceptus. Multa de hac victoriâ narrantur, ac memorabile imprimis illud, castra Cæsaris grandem aquilam supervolitasse, & nebulam adventum Caroli Saxonibus velasse sole omninò pallido. Victoriâ factâ dixit Cæsar: *Veni, vidi, & Christus vicit*. Pronunciata est postmodum à Cæsare sententia capitis in Saxonem, quam tamen remisit, Electore Brandeburgico & Clivensi pro affine suo deprecantibus. Exutus tamen est Electoratu suo Saxo, isque datus Mauritio fratri ejus, arcibus insuper

Wit-

Wittenbergâ & Gothâ spoliatus, indictâ etiam grandi pecuniâ, & bonis ejus inter Ferdinandum & Mauritium divisis. Tot tamen malis afflictus & attritus Saxo nunquam Concilio Tridentino acquiescere voluit, quæ causa potissima erat belli Smalkaldici.

Hac victoriâ laureatus Imperator triumphans & armatus Augustam præcipuam Smalkaldici fœderis urbem ingressus, Comitia inchoavit, in quibus Catholica fides erecta, & hæresis depressa est.

Coloniæ quoque suffectus est in locum Hermanni hæretici Archi-Ebiscopi Adolphus. Tandem etiam Landgravio Hassiæ iisdem deprecatoribus venia à Cæsare impertita est.

Quinto Kal. Februarii obiit Henricus VIII. Angliæ Rex, anno ætatis 57. regni 39. ex nimia pinguedine. Statuerat Ecclesiæ reconciliari, sed parasitorum & aulicorum turba, quos sacris bonis locupletarat, impedivit; sumpsit tamen Catholico more Eucharistiam, hæredesque instituit, primò Eduardum ex Semeirâ filium, deinde Mariam ex Catharinâ, denique Elisabetham ex Annâ Bolenâ; filio autem adjunxit 15. tutores, omnes ferè Catholicos, & hunc in Catholicâ fide vo-

luit erudiri, sed Primatum Ecclesiæ retinere: At enim ex iis tutoribus Eduardus Herefordiæ Comes, frater Semeiræ Zwinglianus jus omne sibi arrogavit, & hinc favente Granmero Archi-Episcopo Cantuariensi inducta est hæresis in Angliam per Hugonem Latimerum Anglum, facetum concionatorem, Petrum Vermilium Martyrem, Bernardinum Ochinum, Capuccinorum quondam Generalem, tunc nequissimum apostatam. Et quidem his hominibus debet Anglicana Pseudo-Religio sua exordia: Porrò Henricus moribundus vinum ciatho inverso effundens ingemuit, & dixit: *Amici! omnia perdidimus: vitam, existimationem, animam, & cælum.* Post quæ verba expiravit.

Mortuus est eodem anno Franciscus I. Galliarum Rex ex febris continuâ, omnibus Ecclesiæ Sacramentis præmunitus, anno vitæ 52. regni 32. *Litterarum Parens* vulgò appellatus. Vir sine dubio magnanimus, sed ineptis simul amoribus implicatus, quibus subinde magis, quàm regno attendit & concessit, unde etiam magnas clades expertus. Successit ei filius Henricus II. annos natus duodetriginta.

Mortuus est quoque Constantinopoli Hariadenus Ænobarbus, seu Barbarossa.

Tur-

Turcicarum navium Præfectus, & Algeri Rex, successorem relinquens filium Hafanem, patre tantum fortitudine, quantum ætate inferiorem.

Obit etiam in novo Orbe Ferdinandus Cortesius Mexici domitor, & conditor novæ Hispaniæ.

✱(1548.)✱ Moritur Sigismundus Rex Poloniæ octuagenario major, succedit eidem Sigismundus Augustus, filius ultimus ex familiâ Jagellorum.

Maria Regina Scotiæ sexennis, invitæ Anglis ducitur in Galliam, desponsanda Delphino, propter quam bellum ortum inter Anglos & Scotos, illis Mariam pro Eduardo suo uxorem volentibus.

In Angliâ sævitur in Catholicos, abolitâ Missâ, inductâ Calvinî sectâ, quæ postmodum in alias varias divisa est.

Moschus per Legatum ad Augustanæ Comitiam missum, foedus inicit cum Cæsare, contra Turcas. Eodem venit Muleasses à Præfecto Golettæ Francisco Thouvarro Hispano gazâ suâ spoliatus, mortalium infortunatissimus, cui Barbarossa regnum, Amida filius visum, Thouvarrus bona eripuerat. Remisit eum Cæsar in Siciliam, ut publicis ibi sumptibus aleretur, & de Rege fieret nobilis mendicus. In iisdem Co-

mitiis Augustanis Mauritius creatus est Elector, & in loco, unde ceremonias spectare posset è fenestrâ Joannes Fridericus exauctoratus, quas tamen sine ullo animi motu aspexit.

Maximilianus filius Ferdinandi fratris Caroli V. uxorem ducit Mariam filiam Caroli.

Burdegalæ horribilis excitatâ est seditio propter vectigal impositum salinis, quam dum comprimere nititur Tristanus Monenius Vicarius Henrici Regis Navarræ, unguibus populi laceratus & sale conditus est miserabilis salinator. Missus eò statim ab Henrico II. Annæus Comestabilis cum Guisio & exercitu, per muri labefacti partem subiit, auctores sustulit, urbis omnia privilegia extinxit, cadaver Monenii unguibus præcipuorum civium effodiendum curavit, & sepeliendum ab universo populo cum facibus, vociferante coram Comestabilis domo, *improbè se fecisse.*

Condita est Augustæ nova formula quædam, quâ 26. capita continebantur de modo vivendi circa religionem usq; ad Concilii definitionem, dicta *Interim*, nec à Catholicis probata, nec ab hæreticis omnibus sed tantum aliquibus recepta; unde triplicis generis Interimistæ mox orti: Cæsarei

rei Catholici, Lipsici Lutherani, & Franci Calviniani, omnes adiaphoristis merito adnumerandi. Sic contingit, quando Principes sæculares de Ecclesiasticâ potestate plûs æquo sibi arrogant.

(1549.) Agitatur Anglia intestinis tumultibus ob violatam avitam religionem hæreticis in eam ingressis, Paulo Fagio, Martino Bucero, & Petro Martyre, ut ibi perfidiæ suæ sementem facerent.

Theodorus Beza Clericus libidinosus, & omni turpitudine infamis Genevam ad Calvinum profugit.

Moritur Paulus III. annos natus 82. egregiè suo Pontificatu perfunctus annis quindecim, quibus sedit: Vacavit post hunc Sedes ferè tribus mensibus.

Franciscus Xaverius penetrat in Japoniam.

(1550.) Die 7. mensis Februarii Summus Pontifex renunciatus est ex Episcopo Cardinali Prænestino Joannes Maria de Monte, ex Dicecesi Aretinâ oriundus, sed natus Romæ, qui nomen suscepit Julii III. & mox Jubilæum celebravit, totusque in Concilium celebrandum incubuit.

Imperator Carolus Comitia celebrat Augustæ, & Philippo filio ibidem præsent

Imperium asserere cupiens, reluctantes sensit tum cæteros Electores, tum ipsum fratrem Ferdinandum, jam Regem Romanorum renunciatum, & in filium Maximilianum ex Hispaniâ reducem jam Bohemix Regem charitate propensiores. Actum præterea his Comitibus de bello contra Protestantes iterum parere recusantes, Mauritius quoque ab Imperatore nihil jam ultra exspectans, invidiam omnem in hunc derivare conabatur.

In Anglia morbus pestilens, & incognitus Medicis grassatur.

In Carinthia inter Villacum & Clagenfurtum frumento pluit, ex quo panis optimus confectus est, ac ipsi Cæsari oblatus.

Tolosæ crematur quidam ex Novatoribus, qui se S. Joannis Evangelistæ spiritum habere jactabat: Visus est etiam Parisiis ac Basileæ alius, qui se ab Angelo S. Petri dirigi dicebat: Et alius ab Angelo Mosis; Adeò hoc sæculum spiritus privati vertigine agitabatur.

DE PETRO MARTYRE.

Petrus Virmillius Florentinus, qui Martyris sibi nomen arrogavit, ex Canonico Regulari factus est Sathanæ tubicen anno 1549. Cujus errores fuere præcipui:

1. *Non posse Deum efficere, ut Jesu Christi corpus*

corpus in pluribus simul locis existeret. Cate-
 rium Sacramentarius quidem fuit, fide tamen à
 Calvinismo discrepabat, quia auditis in Possia-
 censi colloquio Calvini ministris asserentibus, JE-
 su Christi corpus realiter in Eucharistiâ sumi,
 licet realiter in eâ non existat, contrarium cum
 exclamatione testatus, scilicet neq; illud in Eu-
 charistiâ esse realiter, neq; in eâ realiter accipi:
 Hinc putant multi, propinato veneno à Calvi-
 nistis fuisse extinctum eo ipso tempore, quo se ad
 Brentium Ubiquetariorum Parentem, & ad præ-
 dictam realem absq; reali existentiâ susceptionem
 ab Hugonosticis in vectam refutandam accinge-
 bat, quod factum est anno 1562. mense Novembri.

DE SEBASTIANO CASTELLIONE.

Ludimagistrum Genevæ egit, qui teste ipso Be-
 zâ rem indifferentem ducebat, eam religio-
 nem sequi, quam quisque voluerit.

Præterea sentiebat cum Anabaptistis, Canti-
 cum canticorum ajebat esse colloquium vel can-
 tilenam profanè amatoriam atque impudicam
 Salomonis cum quadam suâ amasiâ, adeo ut te-
 ste eodem Bezâ palàm illud jusserit ex Canone
 eradi non sine atrocibus in eos convitiis, qui ob-
 nitebantur.

DE JOANNE ALASCO, ALASCA- NORUM PROGENITORE.

Joannes Alasco Polonus, ex Barone & Epi-
 scopo factus est Lutheranus, & ex Lutherano

Sacramentarius Zwinglianus anno circiter 1549
Duos præcipuè errores sparsit.

1. Sacramentalia augustissimæ Eucharistiæ
verba: Hoc est Corpus meum, per duode-
cim falsas expositiones corruptit.

2. Baptismum prorsus rejecit causatus, in
idololatriam eum conversum esse

In Angliam aufugit circa annum 1555. ubi ad
Eduardo Rege illud obtinuit, ut peregrinorum
Ecclesiæ præesset; animam efflavit mense Janu-
ario, anno 1560.

DE HENRICO BULLINGERO,

Circa eundem annum 1549. fetidos suos erro-
res sparsit Bullingerus Zwinglianus, qui in-
ter alia mendacia fortissime tuitus est, non ali-
um Antichristum in mundum venturum, quàm
qui de facto sit Pontifex Romanus.

2. Incusavit idololatriæ S. Joannem Evan-
gelistam, quòd ille Angelum honorasset, ut scri-
bit in Apocalypsi. Obiit anno 1575.

DE GUILIELMO POSTELLO.

Guilielmus Postellus Barentonius disciplina-
rum linguarum exoticarum ad miraculum
usque peritissimus, inanes ex Rabbiorum &
Thalmudistarum somniis nãnias invenit, quas
propè indignum est revelare.

1. Dixit SS. Trinitatem mundum quod-
dam corpus habere & animam: ineptissima que-
dam de Virgine Venetâ, de Christo intoxicato,

de

de matrice mundi evomuit, quæ nequidem proferre convenit.

2. Scripsit *Clavem absconditorum à seculo*, ubi ait, se declaraturum, quæ nequidem Christus, neque Apostoli, neque Ecclesia usque ad hanc horam portare valuit.

3. In *Elia Pandochæo* universas omnis generis hominum sectas à Christo salvandas esse fabulabatur.

4. Scripsit de *nativitate mediatoris ultimæ futuræ*, cujus operis auctorem disertè in titulo libri scribit *Spiritum Christi*: imò in fine præfationis disertè ait, hæc scripta non esse sua, sed Christi sensibilibiter in nobis suum Evangelium exponentis.

5. *Factat*, Angelum *Razaël* multa sibi mysteria revelasse, hujus autem præcursores fuisse *Schmenckfeldium*.

6. In sua *Parthenosiâ* docet, sex esse Sacramenta.

Scribit de hoc Postello *Nicolaus Orlandinus* in *Historiâ Societatis Jesu*, num. 3. Erat Gallus egregiè litteratus, & doctus mathematicis præsertim litteris & varietate linguarum *Guilielmus postellus*, qui non exigua in speciem pietatis documenta præbens ad Tyrocinium admissus est, sed brevè deprehendit *Ignatius*, hominem non prophetico, ut ipse somniabat, spiritu

ritu afflatum, sed potius spiritu erroris inflatum esse. Itaque nullam contumacis doctrinæ, quæ cum verâ sapientiâ pugnet, rationem ducendam ratus, maturè è Societate Mathematicum hunc ita secrevit, ut usu & colloquio ejus universos Socios interdiceret, qui demùm fertur ætate decrepitâ Catholicus obiisse Parisiis.

Hujus etiam Catholici Postelli meminit Bellarminus, item Marquisius, qui scribit, Postellum centenarium, & multarum linguarum peritum Lutetiæ obiisse, ubi magno accurrentium numero tanquam redivivus inusitatæ ætatis Doctor auditus est, admirabili multiplicis doctrinæ ac memoriæ demonstratione, ut vix credi possit; dixeritque Maldonatus, vir acri ingenio illum allocutus, mirari se talem in mundo virum existere, cujus quot verba, tot essent apophthegmata.

DE THEODORO BEZA, BEZANITARUM ANTESIGNANO.

Theodorus Beza Calvinista Vetzeli in Burgundiâ natus, Ecclesiam impugnare cepit anno 1550. qui impudentiam suam palàm omnibus manifestavit feditate epigrammatum, quæ scripsit, & alia scelera, quæ illum Prioratum suum Longanæum vendere, & Galliâ excedere compulerunt; nec immeritò Epicurus & blasphemus

mus scurra à Tilmanno Heshusio Lutheranò ap-
pellatur.

1. Omnipotentiam Dei in constituendo eo-
dem corpore in diversis locis negavit.
2. Negavit orandum esse pro reprobis.
3. Electos nullo peccato mortali coinquinari
posse, reprobos verò nullo veniali.
4. Deum non esse omnipotentem, nisi simul
omnis peccati impulsor & auctor sit.
5. Capitalis fuit hostis B. Mariæ Virginis &
honoris Sanctorum.

Sathanam, ait, præsedisse Conciliis Ecclesiæ.

7. Sathanam posuisse fundamenta cultus
Sanctorum.

Genevæ impiam animam egit anno 1603.

DE JUSTO JONA.

Jonas fuit coquus Lutheri, seq. Justum Jo-
nam vocandum curavit anno 1550. non
secus ac Osiander se ipsum secundum Henoch
vocabat.

DE VALENTINO CRATOALDO.

Sacramentarius fuit, & novam adinvenit il-
lorum verborum explicationem: Hoc est
Corpus meum. Docens, illa sic esse disponenda:
Corpus meum est hoc, videlicet, Panis &
cibus spiritualis & vivus, qui de cælo
descendit.

†

F 7

DE

DE ANDREA OSIANDRO.

Aldiri cepit anno 1551. Postquam autem Lutheranum aliquamdiu egit, altare suum seorsum erexit, secundum Henoch se esse jactans, ac speciatim docens, hominem non justificari per fidem, sed per essentialem Dei justitiam, & formalem nostrae justificationis causam esse illam ipsam justitiam, quâ Deus essentialiter justus est.

DE STANGARIANIS, SIVE ANTI-OSIANDRIANIS, AUCTORE FRANCISCO STANGARO.

Franciscus Stangarus Mantuanus tueri capiens, ut Osiandro obsisteret, Jesu Christi humanitatem esse nostrae justificationis causam, in extremum oppositum se precipitem dedit, nimirum Jesu Christi Divinitatem Arianorum more oppugnando; agebat enim Christum esse justificatorem nostrum secundum solam humanitatem, exclusâ Divinâ naturâ.

Docebant prætereâ Stangariani, Eucharistiam datam esse tanquam pignus Corporis Christi.

DE MUSCULANIS, SIVE ANTI-STANGARIANIS, AUTHORE ANDREA MUSCULO.

Cum Andreas Musculus utramque opinionem refellere conaretur, Osiandri scilicet & Stangari, tueriq;, Jesum Christum secundum utramque naturam esse justificatorem, eò progressus est,

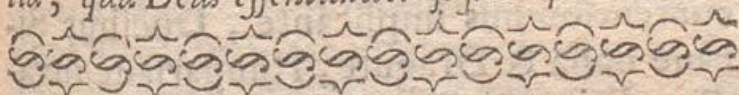
et

ut doceret, Divinam Jesu Christi naturam esse in
 cruce unà cum humanâ naturâ mortuam. **EST**
 autem alius hic Andreas Musculus à Wolffgan-
 go Musculo Sacramentario, qui circa annum
 1549. etiam impia dogmata sparst.

DE SEMI-OSIANDRIANIS.

Inditum est hoc nomen Pseudo-Theologicæ Tu-
 bingensibus, eo quod pugnent contra Osiandrum
 pro Anti-Osiandrianis, contendentes, homi-
 nem imputatione justum in hac vitâ appellari;
 ex alterâ verò parte pro Osiandro decertant con-
 tra Anti-Osiandrianos, asserentes: necesse esse,
 ut in alterâ vitâ homo justus fiat, eâ ipsâ justiti-
 â, quâ Deus essentialiter justus est.

DECAS VI.

✻ (Ab anno Christi 1550. ad 1560.) ✻

1551. **R**esumptum est hoc anno Triden-
 ti Concilium, sed pauci inter-
 fuere, ob Parmensis belli metum, tum enim
 Octavius videns se imparem Ferdinando
 Gonzagæ in urbem com meatum inferre
 prohibenti, & opem negante Pontifice
 confugit ad Francos, quorum præsidium
 Rex suscepit. Id ut Julius Pontifex im-
 probaret, Francum bello cum Cæsare jun-
 ctis